

FRANCOUZSKÝ ÚSTAV ARNOŠTA DENISE V PRAZE

VÝBOR MEZINÁR. UMĚLECKÉHO SPOLKU »SKIFY«

**KATALOG
VÝSTAVY
SKUPINY
SLOVANSKÝCH
UMĚLCŮ
SSU**

OD 18. KVĚTNA DO 13. ČERVNA 1931

FRANCOUZSKÝ ÚSTAV ARNOŠTA DENISE
V PRAZE II, ŠTĚPÁNSKÁ 37
VÝBOR MEZINÁRODNÍHO UMĚLECKÉHO
SPOLKU »SKIFY«

KATALOG VÝSTAVY
SKUPINY
SLOVANSKÝCH
UMĚLCŮ

OD 18. KVĚTNA DO 15. ČERVNA 1931

VÝBOR UMĚLECKÉHO MEZINÁRODNÍHO

SPOLKU »SKIFY«

Předseda:

SERGĚJ MAKO

Mistopředseda:

GRIGORIJ MOUSSATOFF

Jednatel:

JURIJ WOK

Potvrdá výstavu skupiny Slovanských malířů

SOCIÉTÉ INTERNATIONALE DES BEAUX

ARTS »SKIFY«

Président:

MAKO SERGE

Viceprésident:

MOUSSATOFF GREGOIR

Secrétaire:

WOK JOURY

*Organise une exposition du groupe
des Artistes Slaves*

K V Ý S T A V Ě »S K Y T H Ů«

Nepovím toho mnoho. Dnes jsem viděl obrazy od Sergěje Mako, obrazy Mongolů. V paměti mně utkvěly rozplácené široké formy, hnědé ponuré harmonie, jež nemají barvu našich polí, a cosi barbarského, nepřátelského, co nelze rázem pochopit. Slyšel jsem vyprávět něco málo o životě Sergěje Mako. Že se učil malovat v Moskvě, že ztrávil patnáct let mezi Mongoly. To bylo asi před mnoha lety, mladý malíř si tehdy poznamenával způsobem realistickým motivy ze života kočovníků. Pak byl v Paříži; tam se dál učil. Později učil sám ve vlastní škole v Nice, až jej osud zavál do Prahy, aby tu řídil ukrajinskou malířskou školu a aby tu vchoval řadu malířů. Nevím jak se jeho umění vyvíjelo v Paříži, nevím co je mezi realistickými skicami z Altaje z r. 1905 a mezi obrazy Mongolů z r. 1930; je pouze zřejmo, že Paříž z realistického pozorovatele udělala malíře, který se nevyhýbal umění modernímu. Ale je také patrné, že Sergěj Mako nezapomněl za dlouhého pobytu v cizím prostředí na dojmy z mládí, že nezapomněl na život ve stanu a na koni, že v něm žije víc než pouhá vzpomínka na daleký východ. Proto také dal sdružení slovanských umělců, jehož je vůdcem, jméno »Skythové«.

Odkud to jméno? Vr. 1918 napsal Alexander Blok básně »Skythové«, v níž bylo vyjádřeno ruské evropské asijství, dvě tváře ohromné země, východ a západ, spojené v krvi smíšené rasy. Byla v té básni hrozba Evrope.

*»Vás milióny jsou - nás tmy i tmy.
Jen zkuste to se s námi blít.
Jsme Skythové - jsme Asiáté my,
nám chvilost z šikmých očí svít...«*

(Z překladu F. Kubky)

Rusko nepotřebuje Evropu. — Myšlenka Eurasie, úzkého spojení Ruska s asijskými plemy, Ruska nového, jež se osvobodilo od všeho společenství s Evropou, spějí k zániku - jak říká německý filosof - tato myšlenka živa v srdcích Rusů, žijících za hranicemi a realisovaná východní politikou sovětského státu - jak je podivuhodná, svůdná, opojná.

Přenesme si tento problém na pole výtvarnictví. Rusko bylo v umění výtvarném provincií Evropy, bralo si masku západní. A co kdyby ji odhodilo a obnažilo své skythské rysy? Nelze to domyslet: co kdyby v Rusku se zrodil tvůrčí čin výtvarný, jenž by si podmanil Evropu?

Skutečnost je střízlivá. Vůdce »Skythů« Sergěj Mako je zajisté proniknut myšlenkou postavit se Evropě. Je mnoho originálního v jeho přednesu, v jeho barevných souzvucích, mnohé jeho obrazy působí oním podivuhodným barbarickým mysticismem, jímž je nasyčeno vzácné dílo Marc Chagallovo, žijí ruskou duší, širokou, hluboce citovou, exotickou. Ale přese vše kotva tohoto umění ještě pevně tkví ve vodách Seiny.

Co ostatní »Skythové«? Grigorij Musatov bohužel nevystavuje. Je z nich nejvíce Skythem, jak je jím nejméně Paříží okouzlený Gloutchenko. Jsou tu mladí Rusové Rodionov a Orloff, oba někdejší žáci Sergěje Mako, je tu Jihoslovan Dragan Tomljenović, Ukrajinci J. Wowk a V. Dobrovolsky, Čech Gabriel atd. Umělci různého usilování, rozvíjející se teprve k plnosti svých individualit, nicméně již dnes pozoruhodní. — Zda z nich budou vskutku »Skythové«?

J. PEČÍRKA

DE L'EXPOSITION DES »SKIFY«

Je ne serai pas long. J'ai vu aujourd'hui des tableaux de Serge Mako, des peintures de Mongols. Je me suis remémoré des amples formes émouvantes, une harmonie brune et morose que ne possèdent pas nos champs, quelque chose de barbare, et d'après que l'on ne peut comprendre d'un coup d'œil. Je n'avais entendu que peu de chose sur la vie de Serge Mako. Je savais qu'il apprit à peindre à Moscou, qu'il a passé quinze années de sa vie parmi les Mongols. C'était il y a longtemps et le jeune peintre a enregistré fidèlement les aspects réalistes de la vie nomade. Il partit ensuite pour Paris où il suivit l'enseignement des maîtres. Plus tard il enseigna lui-même dans son école à Nice jusqu'à ce que le destin l'amenât à Prague pour y diriger l'école de peinture ukrainienne et former un grand nombre de peintres. Je ne sais pas comment son art s'est développé à Paris, j'ignore ce qui s'est passé dans la vie de Mako entre les esquisses réalistes de l'Altaï de 1905 et les tableaux de Mongols de 1930; mais une chose est claire, c'est que du disciple à réaliste est devenu un peintre qui n'a pas reculé devant les disciplines modernes. Mais il est également évident que Serge Mako n'a pas au cours de son long séjour à l'étranger oublié ses impressions de jeunesse, qu'il n'a pas oublié la vie sous la tente et ses randonnées à cheval, représentant pour lui plus qu'un simple souvenir de l'Extrême-Orient. C'est aussi pourquoi il a donné au groupe d'artistes slaves dont il est le chef le nom de Scythes.

D'où provient ce nom? En 1918 le poète Alexander Blok écrivait un poème »Les Scythes« dans lequel était exprimée la dualité de l'âme russe en même temps

européenne et asiatique, les deux aspects de cette terre immense. Est et Ouest, groupés dans le sang de races mélangées. C'était un poème menaçant l'Europe.

*»Vous êtes des millions - nous sommes des hordes
Essayez seulement de lutter avec nous
Nous sommes des Scythes - nous sommes des Asiatiques
La convoitise brille dans nos yeux obliques«*

La Russie n'a pas besoin de l'Europe. La notion d'Eurasie, étroit amalgame de la Russie avec les races asiatiques, conception d'une Russie nouvelle libérée de toute communauté avec l'Europe courant à l'abîme — comme le dit le philosophe allemand — cette notion est vivace dans le cœur des Russes vivant à l'étranger et réalisée dans la politique orientale de l'Etat soviétique — comme elle est admirable, tentante, grisante.

Examinons ce problème du côté artistique. La Russie était dans l'art une province de l'Europe et avait revêtu un masque occidental. Que se passerait-il si elle le rejetait et dévoilait ses traits scythes. Il ne faut cesser de penser à ceci: que se passerait-il s'il surgissait en Russie un mouvement artistique qui dominerait l'Europe?

La réalité est sobre. Le chef des Scythes Serge Mako est sans aucun doute imprégné de l'idée de se poser face à l'Europe. Il montre plus d'originalité artistique dans sa manière, dans ses coloris harmonieux; un grand nombre de ses toiles témoignent de ce remarquable mysticisme quelque peu barbare, caractéristique de l'œuvre puissante de Marc Chagal; dans ses toiles on sent palpiter l'âme russe avec son exotisme large, profond, compréhensif. Néanmoins l'ancre de cet art est solidement fixée au fond des eaux de la Seine. Et les autres Scythes? Grégori Mousatoff n'expose malheureusement pas. C'est lui le plus grand des Scythes, comme est également Scythe Glout-

chenko qui est le moins enthousiasmé de Paris: Ce sont en outre les jeunes Russes Rodionov et Orloff, tous deux anciens élèves de Serge Mako, en outre Dragan Tomljé-novič, Yougoslave, J. Wowk, Ukrainien, V. Dobrovolsky, Gabriel, Tchecoslovaque, etc., artistes de tendances diverses, parvenant seulement à l'éclosion de leur personnalité et néanmoins dignes d'attention dès aujourd'hui. Mais deviendront-ils des Scythes?

J. PEČÍRKA

BLAŽEK VÁCLAV

1 Kresba	5 Kresba
2 "	6 "
3 "	7 "
4 "	8 "
	9 "

BILECKÁ NADIJA

10 Dětský portrét	11 Dětský portrét
-------------------	-------------------

DOBROVOLSKÝ V.

12 Kresba	14 Kresba
13 "	15 "

GABRIEL JOSEF

16 Ženy	18 Žena u stolu
17 Harmonikář	19 Malíř
	20 Kulíšáci

GALIMBERTI MARIE

21 Kresba	23 Kresba
22 "	24 "
	25 "

GLOUTCHENKO (HLUŠČENKO) MYKOLA

26 Žena, pastel	30 Kresba
27 Krajina, pastel	31 "
28 Květiny, olej	32 "
29 Kresby	33 "
	34 "

INNSKY KAREL

35 Krajina	37 Žena s kytkou
36 "	38 Žena
	39 Mužská hlava

MAKO SERGĚJ

40 Obraz	48 Portrét paní B.-W.
41 "	49 Mongolové
42 "	50 "
43 Šaman	51 "
44 Černošský gobelin	52 "
45 Portrét	53 Studentka
46 Portrét pana L.	
47 Portrét malíře Grigorije Musatova	

ORLOFF ALEXANDR

54 Hlava ženy	56 Flamendr
55 Pastýř	57 Tulák

58 Musikanti	60 Pierrot
59 Šedivý Pierrot	61 Zákulisí

RODIONOV NIKOLAJ

62 Kavkaz	68 Jeptiška
63 Pastýřka	69 Dáma v růžovém
64 Květinářka	70 Portrét
65 Piják	71 Kresby
66 Noe	72 "
67 Zátíší	73 "

SOLOVIEFF ALEXANDR

74 Krajina	75 Zátíší
------------	-----------

TOMLJENVIĆ DRAGAN

76 Chorvatky po práci	78 Zátíší
77 Pradleny	79 Bosenská krajina

WOWK JURIJ

80 Námočník	83 Číňan
81 Kocour	84 Komposice
82 Hlava	85 Portrét

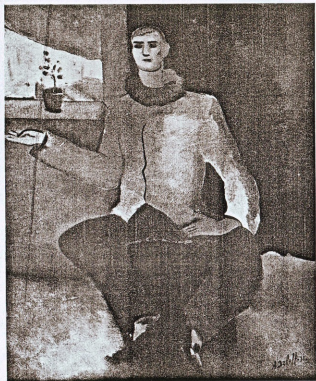
MAKO: PORTRÉT

MAKO: MONGOL

GLUTCHENKO: PASTEL

ORLOFF: PIERROT

RODIONOV: PIJÁK

TOMLJENVIĆ: PRADLENY